nieuws

Rekenkamer legt vinger op wonde bij de toeslagrechten

nieuws

In 2003 gooide Europa het gemeenschappelijk landbouwbeleid over een andere boeg door de inkomenssteun aan landbouwers te koppelen aan grond in plaats van aan productie. De bedrijfstoeslagregeling zou de boeren marktgerichter doen produceren. Dat is wel gelukt, maar de bedrijfstoeslagrechten bleken niet geheel feilloos. Een audit door de Europese Rekenkamer brengt aan het licht dat er nog altijd begunstigden zijn die weinig of geen landbouwactiviteiten uitoefenen. Een wijziging van de regelgeving dringt zich op om ervoor te zorgen dat de steun bij actieve landbouwers terechtkomt.

9 JULI 2014 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 15:16

Lees meer over:
beleid
landbouw algemeen



In 2003 gooide Europa het gemeenschappelijk landbouwbeleid over een andere boeg door de inkomenssteun aan landbouwers te koppelen aan grond in plaats van aan productie. De bedrijfstoeslagregeling zou de boeren marktgerichter doen produceren. Dat is wel gelukt, maar de bedrijfstoeslagrechten bleken niet geheel feilloos. Een audit door de Europese Rekenkamer brengt aan het licht dat er nog altijd begunstigden zijn die weinig of geen landbouwactiviteiten uitoefenen. Een wijziging van de regelgeving dringt zich op om ervoor te zorgen dat de steun bij actieve landbouwers terechtkomt.

De bedrijfstoeslagregeling werd in 2005 ingevoerd en kwam toen in de plaats van de landbouwsubsidies die gekoppeld waren aan productie. Dat had grote overschotten veroorzaakt van de voornaamste landbouwproducten. Bedrijfstoeslagrechten staan daarentegen los van de feitelijke landbouwproductie maar landbouwers moeten beschikken over toeslagrechten én subsidiabele grond om deze steun te ontvangen.

Bij de ‘check-up’ van deze wijziging in 2008 werden de bedrijfstoeslagrechten uitgebreid naar de meeste deelsectoren. Achttien lidstaten, waaronder België en al de ons omringende landen, hanteren de bedrijfstoeslagrechten. Voor de nieuwe lidstaten gelden specifieke regels. Deze vorm van inkomenssteun aan landbouw is goed voor 54 procent van de totale EU-begroting voor landbouw en plattelandsontwikkeling.

Bij het toewijzen en berekenen van de toeslagrechten beschikken de lidstaten over veel vrijheid. De Europese Commissie is wel eindverantwoordelijke voor de betaling van EU-steun aan landbouwers. Voor de periode 2010-2012 ging de Europese Rekenkamer na of dat goed verlopen is, wat niet het geval lijkt. De lidstaten verdeelden toen ongeveer 4,2 miljard euro inkomenssteun aan landbouwers maar de Commissie zou daar onvoldoende toezicht op hebben gehouden. De controle vond plaats bij de Commissie en in Griekenland, Spanje, Frankrijk, Italië en Nederland.

Door laksheid in het toezicht waren de door de lidstaten gekozen criteria niet altijd in overeenstemming met de beginselen van non-discriminatie, evenredigheid en goed financieel beheer. Sommige begunstigden zijn geen echte landbouwers en soms kan je de grond waarop de toeslagrechten geactiveerd worden bezwaarlijk landbouwgrond noemen. Bovendien zijn de toeslagrechten van een aantal landbouwers fout berekend. De Rekenkamer vreest dat dit ook invloed kan hebben op de nieuwe betalingsregelingen voor landbouwers vanaf 2015.
Verder storen de EU-controleurs zich ook aan de landeigenaars die toeslagrechten opstrijken hoewel de pachter het economisch risico van de landbouwactiviteit op hun grond draagt. In de pachtovereenkomst wordt dan het tegenovergestelde verklaard. Samen met de bedrijfstoeslagrechten zijn volgens de Rekenkamer ook de zogenaamde pensioenboeren opgedoken. Voordien bestond dat probleem niet want met het stopzetten van de landbouwproductie hield ook de inkomensondersteuning op.
Slechts één lidstaat, Frankrijk, pakt het probleem aan door landbouwers slechts toegang te geven tot de nationale pensioenregeling indien zij al hun toeslagrechten en grond overdragen. In de andere lidstaten lijken de toeslagrechten bedrijven in de benen te houden en daardoor de verjonging van de sector in de weg te staan.
Meer info: Europese Rekenkamer

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen
Crafted by Brigada